

Richtlijn bij taxatie dieren, producten en voorwerpen v7

In deze richtlijn wordt ingegaan op de regelgeving die van toepassing is om tot een tegemoetkoming in de schade te komen en wat de Opdrachtgever verwacht van de Opdrachtnemer. De richtlijn dient te worden gebruikt door de Opdrachtnemer bij het opstellen van de handleiding die nodig is om tot een goede controleerbare en herleidbare waardebeoordeling te komen door de aangewezen deskundigen op het moment dat wordt overgegaan tot het doden van dieren of het onschadelijk maken van producten en voorwerpen door de NVWA.

De tegemoetkoming in de schade wordt uitgekeerd door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). RVO gebruikt de waardevaststelling om tot de tegemoetkoming in schade te komen, waarbij een toetsing plaatsvindt door RVO op het taxatierapport en de bijbehorende documenten. Hierbij wordt gekeken naar de hierop van toepassing zijnde regelgeving en op de navolgbaarheid, controleerbaarheid (zgn. controlespoor) en juistheid van de gegevens.

Omdat de tegemoetkoming in schade voor bijna alle dierziekten kan worden gedeclareerd bij de Europese Commissie is het controlespoor een belangrijk onderwerp bij het opstellen van het taxatierapport.

Wettelijke grondslag:

De besmettelijke dierziekten staan in beginsel beschreven in de Animal Health Regulation ([Verordening 2016/429](#)) artikel 5 lid 1 en de bijlage II. De overige aangewezen dierziekten voor Nederland blijken uit artikel 5.3. De nationaal aangewezen dierziekten staan opgenomen in de ministeriële Regeling diergezondheid.

Wet dieren

Uit het Diergezondheidsfonds wordt aan een houder een tegemoetkoming in de schade uitgekeerd indien de dieren worden gedood, of producten of voorwerpen onschadelijk worden gemaakt of worden vernietigd (Wet dieren artikel 9.6 lid 1).

Onder welke voorwaarden een tegemoetkoming in de schade wordt gegeven voor dieren die worden gedood of producten en voorwerpen die onschadelijk worden

gemaakt staan in artikel 5.4 onder h en i of onder artikel 5.5 lid 2 onder c of d. Hierin staan de maatregelen beschreven die door de Minister nodig worden geacht tot bestrijding van een besmettelijke dierziekte. Deze maatregelen zijn de aanleiding om een taxatie uit te voeren.

Voordat dieren worden gedood of producten of voorwerpen onschadelijk worden gemaakt of vernietigd, wordt de waarde daarvan vastgesteld (artikel 9.8 lid 3). Een aangewezen deskundige geeft een advies over de waarde (artikel 9.8 lid 5).

Er worden regels gesteld over de uitvoering van de waardevaststelling. In artikel 9.8 lid 6 staat onder andere beschreven: het tijdstip dat als ijkmoment geldt voor de waardevaststelling, de kwalificatie van dieren, producten of voorwerpen waarvan de waarde moet worden vastgesteld en de wijze van waardevaststelling. Deze staan beschreven onder het besluit diergezondheid.

Het advies over de waarde is een onderdeel van de tegemoetkoming in de schade. Artikel 9.8 lid 1 voorziet in de tegemoetkoming in de schade voor:

- Verdachte dieren: de waarde in gezonde toestand;
- Producten: de marktwaaarde, en
- Voorwerpen: de vervangingswaarde

Besluit diergezondheid

Het ijkmoment voor de waardevaststelling is het moment waarop aan de houder is meegedeeld dat ten aanzien van een dier, product of voorwerp een bestrijdingsmaatregel wordt of is toegepast (artikel 4.1). Dit blijkt uit het besluit dat de NVWA verstuurt aan de houder waarin de maatregelen worden benoemd.

De waardevaststelling geschiedt op basis van artikel 4.2. De deskundige stelt het aantal dieren vast aan de hand van de bedrijfsadministratie van de houder, het ijkmoment van de aantallen dieren is het moment van verdenking (artikel 5.4 lid 4 Wet Dieren). De NVWA stelt het aantal zieke dieren vast.

De waarde van een ziek dier is 50% van het bedrag van de dieren in gezonde toestand (artikel 4.3 lid 4). De zieke dieren worden vermeld op het rapport locatiebezoek dat de dierenarts van de NVWA opstelt bij het eerste bezoek. De waarde van dode dieren is nihil (artikel 4.3 lid 5).

Uitsluitend dieren, producten en voorwerpen die op het moment van taxatie op het bedrijf aanwezig zijn en door de NVWA onschadelijk worden gemaakt of worden vernietigd, worden gewaardeerd. Dieren die nog geboren moeten worden en producten die nog niet geproduceerd zijn (ook al zou de ruiming op een latere datum plaats vinden dan de datum van taxatie) komen net als gevolgschade zoals leegstand of omzeterdving niet in aanmerking voor de tegemoetkoming in de schade. Dit blijkt uit de [toelichtende tekst van het Besluit diergezondheid](#) onder de herwaardering paragraaf 3.4.3.

Regeling diergezondheid

In artikel 2.1 en artikel 2.2 staan de dierziekten beschreven die zijn aangewezen.

Marktwaaarde

De waarde voor dieren die moet worden vastgesteld is de marktwaaarde. Dit vloeit voort uit de staatssteunregels. Hierin staat bepaald dat de kosten voor de compensatie voor de waarde van geslachte of geruimde dieren beperkt is tot de marktwaaarde van de dieren en producten net voordat het vermoeden van de dierziekte ontstond of werd bevestigd (zie [Verordening 2022/2472](#) artikel 26 lid 10 en [Verordening 2021/690](#), bijlage 1.4.1).

Ijkmoment aantallen

Het aantal dieren en producten moet worden vastgesteld op het moment dat een inrichting verdacht wordt verklaard. Het aantal gezonde en zieke dieren op dat moment zijn de basis voor de tegemoetkoming in de schade. Het rapport locatie bezoek heeft daarbij te gelde als verdacht verklaring van de besmetting. Dieren die na dit moment doodgaan of ziek worden, tellen in vaststelling van de tegemoetkoming als gezonde dieren.

Ijkmoment waardebepaling

Het moment waarop aan de houder is meegedeeld dat een bestrijdingsmaatregel wordt toegepast geldt als ijkmoment voor de waardevaststelling. De deskundige stelt de waarde vast die het dier, product of voorwerp had op het ijkmoment. Dit kan de dag van taxatie zijn, maar dit kan ook reeds de dag vóór taxatie zijn. De datum die door de NVWA wordt genoemd bij mededeling aan de houder (zie hieronder) is leidend). Het ijkmoment moet op basis van de EU-steunkaders uitgaan van de actuele marktwaaarden van de dieren.

Mededeling aan de houder

De mededeling is in beginsel een schriftelijke mededeling. De NVWA verstuurt een besluit aan de houder. Dit is een besmetverklaring bij positieve uitslag, bij preventieve ruimingen een besluit verdachtverklaring of bij een tracersing een besluit overname.

Indien deze mededeling om redenen van spoedeisendheid mondeling wordt gedaan is de datum van de mondelinge mededeling bepalend. Een dergelijke mondelinge mededeling moet bevoegd en namens de minister worden gedaan. Tevens moet deze zo spoedig mogelijk schriftelijk worden geformaliseerd.

Waardetabel

Bij de taxatie wordt gebruikt gemaakt van waardetabellen. De waardetabellen worden opgesteld door Wageningen Economic Research (WEcR) in het kader van hun wettelijke onderzoekstaak. Deze waardetabellen worden door RVO beschikbaar gesteld.

Het doel van het gebruik van waardetabellen is om te komen tot een eenduidig systeem, waarbij op een gelijke en consistente wijze de **marktwaaarde** van dieren wordt vastgesteld door de deskundige op basis waarvan de Minister de uiteindelijke tegemoetkoming in de schade vaststelt. Waardetabellen bevatten verschillende kengetallen en uitgangspunten voor leeftijd, gewicht, bedrijfsspecifieke aspecten etc. om te komen tot de waardebepaling van dieren. Uit deze tabellen volgt welke prijzen de deskundige dient te hanteren.

Er zijn waardetabellen voor pluimvee, rundvee, varkens, geiten en schapen. De waardetabellen worden jaarlijks geactualiseerd met actuele markt cijfers. Voor de

meest gangbare categorieën pluimvee gebeurt dit ieder kwartaal. De actualisatie van rundvee-, varkens-, geiten- en schapennotities gebeurt in overleg met vertegenwoordigers uit de desbetreffende sector, deskundigen en RVO. Hierbij gaat het vooral om de te gebruiken methodiek van waardebepaling af te stemmen, zodat de waardetabellen bij een dierziektecrisis snel kunnen worden geactualiseerd met actuele marktcijfers.

- De waardetabellen voor ouderdieren vleespluimvee (regulier en traaggroeiend) worden jaarlijks 4 keer geactualiseerd (in januari/februari, mei, september en november), zodat er voor deze diersoorten ieder seizoen een actuele waardetabel is.
- De waardetabellen voor leghennen scharrel/uitloop (wit en bruin) en biologisch worden eveneens 4 keer per jaar geactualiseerd en wel op de volgende momenten: januari/februari, mei, september en november.
- Voor de taxatie van KI-dekberen verdacht of besmet met brucellose is een leidraad opgesteld. Dit is een "waardetabel" die iedere twee jaar op verzoek van RVO wordt geactualiseerd en de hele periode actueel blijft en gebruikt kan worden.

Actualisatie vindt ook plaats op het moment dat er een crisis uitbreekt. De WEcR actualiseert de waardetabellen dan met de actuele marktcijfers.

Het is niet mogelijk om voor elke diersoort of diercategorie waardetabellen op te stellen, omdat er niet altijd voldoende gegevens beschikbaar zijn om goede uitgangspunten te bepalen. In die situaties zal de deskundige de marktwaarde moeten vaststellen en motiveren op basis van diens deskundig oordeel.

Daarnaast kan het zo zijn dat factoren, zoals de mate van specialisatie, genetische eigenschappen, uitzonderlijke conditie of bijzondere productiemethoden de waardebepaling beïnvloeden. In die gevallen zijn de waardetabellen niet toereikend en stelt de deskundige de marktwaarde gemotiveerd vast op basis van diens deskundig oordeel.

Voor producten en voorwerpen zijn geen waardetabellen voorhanden. Ook in deze gevallen zal de deskundige de waarde op basis van diens deskundig oordeel moeten vaststellen. Voor de marktwaarde van producten zijn veelal facturen bepalend. Voor het bepalen van de voorwerpen geldt de vervangingswaarde. Hierbij zal moeten worden gekeken naar soort, kwaliteit, hoeveelheid, staat en ouderdom van gelijkwaardige zaken.

Taxatie

Er zijn drie soorten taxaties die kunnen worden uitgevoerd:

1. De taxatie op locatie
2. De bureautaxatie

Een bureautaxatie is aan de orde als er geen deskundige aanwezig kan zijn of hoeft te zijn op locatie tijdens de overname van dieren of producten door de NVWA. De NVWA vult de benodigde gegevens, zoals diersoort, een referentie, koppelnummer of I&R-nummer, leeftijd en gewicht, in op het taxatieformulier en verstuurt dit formulier aan Opdrachtnemer. Afhankelijk van de diersoort en of kwaliteit stuurt de NVWA de benodigde documentatie mee om tot een goede marktwaarde en controlespoor te komen.

3. De herwaardering (artikel 9.8 lid 6 d Wet dieren en artikel 4.5 Besluit diergezondheid).

Een houder die zich niet met het advies van de deskundige kan verenigen kan RVO gemotiveerd verzoeken om een herwaardering. Een verzoek tot herwaardering moet door de houder binnen een week gedaan worden aan

RVO, te rekenen vanaf de dag na de dagtekening van het advies van de deskundige. Als het verzoek aan de voorwaarden voldoet en mogelijk aanleiding geeft tot het opstellen van een nieuw advies, dan worden door RVO drie deskundigen aangewezen, waaronder de deskundige die het oorspronkelijke advies heeft uitgebracht. Als de drie deskundigen geen overeenstemming bereiken, wordt het advies over de waarde bepaald door de som van de door de drie deskundigen voorgestelde waarde te delen.

Taxatieformulier

Er is een vast taxatieformulier beschikbaar dat moet worden gebruikt bij het bepalen van de waarde. Waar moet rekening mee worden gehouden:

- RVO betaalt aan de houder de tegemoetkoming in de schade uit. De gegevens van de houder moet worden genoteerd op het taxatieformulier. De houder wordt in de Wet dieren (artikel 1.1 begripsbepalingen) omschreven als eigenaar, houder of hoeder. De houder van de dieren kan eigenaar van de dieren zijn, maar het is ook mogelijk dat de houder de dieren al dan niet op contractbasis voor de juridische eigenaar houdt of hoedt. RVO betaalt niet uit aan de juridische eigenaar. Dit omdat de wet voorschrijft dat de tegemoetkoming in de schade aan de houder moet worden uitgekeerd.
- Deze waarde dient altijd exclusief BTW te worden genoteerd (artikel 9.8 lid 7 Wet dieren).
- De houder en de NVWA ontvangen van de deskundige het taxatieformulier met de waardevaststelling en de onderbouwing hierbij (artikel 4.2 lid 3 Besluit diergezondheid).

Tegemoetkoming in de schade

De tegemoetkoming in de schade wordt uitgekeerd door RVO. RVO gebruikt de waardevaststelling om tot de tegemoetkoming in schade te komen. RVO toetst de documenten waaronder de taxatie op de toepasselijke regelgeving en op de navolgbaarheid, controleerbaarheid (controlespoor) en juistheid van de gegevens.

Bezwaar

De houder kan tegen het besluit van de tegemoetkoming in de schade bezwaar aantekenen. In de bezwaarprocedure staat de heroverweging van het primaire besluit centraal. Door de afdeling Juridische zaken van RVO wordt nagegaan of het primaire besluit zorgvuldig is genomen en of er een juiste belangenafweging heeft plaatsgevonden.

Controlespoor

Omdat de uitbetaling van de tegemoetkoming in schade voor bijna alle dierziekten kan worden gedeclareerd bij de Europese Commissie, is de verantwoordingsprocedure een belangrijk onderwerp bij het opstellen van het taxatierapport. Op basis van dit taxatierapport wordt de tegemoetkoming in de schade uitgekeerd.

Alle stappen van de taxatie en waardevaststelling moeten zodanig met bewijsstukken gedocumenteerd worden, dat er een gedetailleerd logisch en elkaar opvolgend controlespoor is.

Een volledig ingericht controlespoor bevat een dusdanige vastlegging dat altijd achteraf, onafhankelijk en herleidbaar is vast te stellen welke overwegingen en beslissingen hebben geleid tot het uiteindelijke waarde van het dier, product of voorwerp.

Welke elementen worden vastgelegd

Bij taxatie kenmerkt het proces zich door het feit dat er opvolgende handelingen worden verricht en beslissingen worden genomen die uiteindelijk leiden tot de waarde van het dier, product of voorwerp.

Om achteraf te kunnen vaststellen hoe het uiteindelijke resultaat tot stand is gekomen moeten de voorafgaande handelingen en beslissingen consequent worden vastgelegd bij elke afzonderlijke taxatie. Zo ontstaat als het ware een spoor van verwijzingen en vastleggingen van begin tot einde. Het is in dit verband van belang niet alleen de handelingen en de beslissing op zich vast te leggen maar ook:

- Wie (persoon en/of systeem) het heeft gedaan,
- Wat (bijv. taxatie, 2e controle of aanpassingen) is gedaan,
- Wanneer (datum) het is gedaan,
- Waarom iets is gedaan en
- Waarmee (op basis van/ met behulp van) het is gedaan.

Kortom, bij het creëren van een controlespoor moet er in principe altijd sprake zijn van deze 5 W's.

Een belangrijk aspect is de wijze waarop inzichtelijk wordt gemaakt hoe invulling is gegeven aan de 'Waarom- en Waarmee' vraag. Hier moet onder andere het volgende duidelijk worden gemaakt in de bijlagen behorende bij het taxatieverslag:

- welke stukken zijn gebruikt;
- wat is met wat vergeleken;
- de motivering van een besluit en/of resultaat door aan te sluiten bij essentiële criteria.

Bij de taxatie zal de deskundige heel duidelijk moeten aangeven wat hij heeft gedaan (vergelijken, berekenen etc.) en welke stukken daarbij zijn gebruikt. Dit moet voor de lezer van het taxatierapport duidelijk genoeg zijn. Daarnaast moet worden vastgelegd tot welk oordeel de deskundige is gekomen en waarom. In algemene zin geldt dat wanneer de deskundige een besluit neemt, er op basis van documenten (facturen, offertes of andere stukken) en geldende normen (kaders, instructies, wet- en regelgeving) kan worden aangetoond hoe de deskundige tot dit besluit is gekomen. Als deze stukken in het dossier zitten of onderdeel uitmaken van een handleiding is een verwijzing in het taxatierapport genoeg.

Normaliter bestaat de besluitvorming van de deskundige uit een aantal volgtijdelijke stappen:

- Bepalen van de norm;
- Vaststellen van feiten;
- Beoordelen of vastgestelde feiten voldoen aan norm;
- Conclusie bepalen;
- Consequentie van conclusie (bijvoorbeeld wel of niet meenemen van bepaalde waarden).

Waarom zo belangrijk

Het is van belang dat deze beslissingen herleidbaar zijn. Op het moment dat er nog onzekerheid bestaat (of kan bestaan), is het opvragen van nadere onderbouwing noodzakelijk. Een auditor zal een onzekerheid aanmerken als een fout. Beslissingen kunnen niet berusten op waarschijnlijkheden en/of aannames, maar dienen altijd gebaseerd te zijn op beschikbare ondersteunende materialen/informatie. Vastlegging van overwegingen is hiervoor van belang.

Ontsluiting en toegankelijkheid

De vastlegging en archivering van handelingen en beslissingen moet op een dusdanige wijze plaatsvinden dat deze achteraf op een efficiënte wijze zijn te traceren/ ontsluiten/ raadplegen. De vereisten aan het controlespoor gelden voor zowel papieren als digitale stukken. De stukken die alleen digitaal beschikbaar zijn moeten vindbaar zijn (ook als de systemen niet actief meer worden gebruikt) en te relateren zijn aan informatie in overige systemen en eventuele papieren dossiers. Kennis over 'oude' IT-systemen waar nog wel informatie te vinden is die onder de bewaarplicht valt moet daarom aanwezig blijven.

Rol RVO

- RVO keert aan de houder de tegemoetkoming in de schade uit. Hiervoor wordt de taxatie gebruikt. RVO toetst op navolgbaarheid, controleerbaarheid en juistheid van de gegevens alvorens tot een uitbetaling wordt overgegaan. Het is van het grootste belang dat RVO begrijpt hoe een waardering tot stand is gekomen. Een taxatie moet daarom duidelijk en volledig zijn en met documenten onderbouwd, waarbij de berekeningen en verwijzingen goed te volgen zijn. Het is gebruikelijk dat RVO, via de Opdrachtnemer, contact met de deskundige opneemt voor een aanvullende toelichting op de taxatie op het moment dat er nog vragen zijn hoe een waarde tot stand is gekomen.
- RVO stelt op basis van de taxatie de hoogte van de tegemoetkoming in schade aan de houder vast. De tegemoetkoming in de schade kan dus afwijken van het getaxeerde bedrag.
- RVO start de hertaxatieprocedure op indien de houder geen genoegen neemt met de waardebepaling.
- RVO verstuurt de beschikking aan de houder en betaalt de tegemoetkoming uit. RVO handelt daarnaast eventueel bezwaar en beroep af.

RVO Taxatie-instructie bij dierziekte

RVO heeft een taxatie-instructie opgesteld waar de Opdrachtnemer gebruik van kan maken bij het opstellen van de handleiding. Deze instructie is gebaseerd op eerdere opgedane ervaringen, zodat de deskundige tot een eenduidige, herleidbare en nauwkeurige werkwijze en goed onderbouwde waardebeoordeling te komen.

Wanneer op een dierhouderij een bestrijdingsplichtige dierziekte wordt geconstateerd, kan de overheid besluiten over te gaan tot het doden en/ of afvoeren van de daar aanwezige voor de dierziekte gevoelige dieren en het onschadelijk maken van producten en van niet reinig- en ontsmetbare voorwerpen. De getroffen houder kan uit het Diergezondheidsfonds een tegemoetkoming in de schade uitgekeerd krijgen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) bepaalt welke dieren, producten en voorwerpen dit zijn en communiceert dit naar de deskundige. De deskundige moet vervolgens de marktwaarde of vervangingswaarde bepalen.

Leeswijzer

Tegemoetkoming in schade	9
Verslaglegging taxatie	9
Gebruik waardetabellen	9
Het gebruik van het taxatieformulier	10
Waardering BTW	10
Proces taxatie op locatie	11
Procedure bureautaxatie	12
Waardering producten en voorwerpen	13
Crisistijd	13
Taxatie op locatie commercieel pluimvee	13
Aanvullende informatie voor het vaststellen aantallen pluimvee	13
Vaststellen leeftijd pluimvee	14
Waardering pluimvee aan de hand van de waardetabel	15
Waardering aanvullende entingen aan de hand van de waardetabel	15
Waardering Broedeieren vermeerderingsbedrijf (zoönotische salmonella)	16
Waardering Broedeieren broederij (zoönotische salmonella)	16
Waardering OKT toeslag	17
Verplichte bijlagen bij vorming taxatiedossier (pluimvee en broedeieren)	17

Tegemoetkoming in schade

De deskundige moet bij de waardebepaling de volgende uitgangspunten hanteren:

- De waarde van de te slachten of te ruimen verdachte/besmette dieren in gezonde toestand is beperkt tot de marktwaarde.
- Voor zieke dieren is de waarde 50% van die van gezonde dieren.
- Aan dode dieren wordt geen waarde toegekend.
- De waarde van producten die wordt vastgesteld is de marktwaarde.
- Voor voorwerpen geldt de vervangingswaarde.
- Uitsluitend dieren, producten en voorwerpen die op het moment van taxatie op het bedrijf aanwezig zijn worden gewaardeerd. Dieren die nog geboren moeten worden en producten die nog niet geproduceerd zijn (ook al zou de ruiming op een latere datum plaats vinden dan de datum van taxatie) komen, net als gevolgschade zoals leegstand of omzetsderving, niet in aanmerking voor de tegemoetkoming in de schade. Dit dient de deskundige derhalve ook niet te taxeren.

Verslaglegging taxatie

- RVO toetst op navolgbaarheid, controleerbaarheid en juistheid van de gegevens alvorens tot een uitbetaling van de tegemoetkoming in de schade wordt overgegaan.
 - Bijvoorbeeld: RVO controleert of de berekening juist is en of de diersoort, categorieën, dieraantallen en de waardevaststelling gestaafd worden met documenten en dat de argumentatie navolgbaar en controleerbaar is.
- Het is van het grootste belang dat RVO begrijpt hoe de waardering tot stand is gekomen.
 - De deskundige onderbouwt de taxatie duidelijk en zo volledig mogelijk met documenten.
 - De deskundige let erop dat de berekeningen en verwijzingen naar documenten goed te volgen zijn.
- Het is gebruikelijk dat RVO, via de Opdrachtnemer, contact met de deskundige opneemt voor een aanvullende toelichting op de taxatie op het moment dat er nog vragen zijn hoe een waarde tot stand is gekomen.

Gebruik waardetabellen

De waardetabellen gelden als een nadrukkelijke richtlijn die gebruikt wordt bij de waardevaststelling tijdens de taxatie. Alle actuele waardetabellen zijn bij de Opdrachtnemer beschikbaar (bij een aantal waardetabellen is een rekentool beschikbaar).

De deskundige bepaalt of en zo ja welke waardetabellen toegepast kunnen worden. De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- Een waardetabel is aanwezig en toepasbaar. De deskundige onderbouwt waarom de waardetabel is gebruikt en voegt deze toe in de bijlagen.
- Een waardetabel is aanwezig, maar niet toepasbaar. Alleen als er zwaarwegende redenen zijn, kan de deskundige afwijken van de waardetabel. De deskundige motiveert uitvoerig de rede van afwijking.
- Er is geen waardetabel toepasbaar. Dit is bijvoorbeeld het geval voor een diersoort waar geen waardetabel van is opgesteld. De deskundige maakt

gebruik van zijn eigen expertise en onderbouwt uitvoerig hoe de taxatie en de waarde tot stand gekomen is.

Het gebruik van het taxatieformulier

- Het taxatieformulier 'Opgave taxatie dieren, producten of voorwerpen voor tegemoetkoming in de schade' bestaat uit een opgaveblad van drie pagina's (doordrukvelen) en de bijlagen A t/m D.
 - De taxatie is alleen volledig als de deskundige alle pagina's heeft ingevuld.
 - Het taxatieformulier is alleen bestemd voor taxaties die de deskundige uitvoert in opdracht van het ministerie van LNV en op grond van de Wet dieren. De deskundige mag het formulier dus niet gebruiken voor taxaties waarbij dat niet het geval is.
- Ieder opgaveblad van de taxatieformulieren is uniek genummerd. De deskundige zorgt ervoor dat dit nummer op iedere bijlage wordt overgenomen.
 - Foutief ingevulde en niet gebruikte formulieren niet weggooien, maar inleveren bij de Opdrachtgever.
- Gebruik nooit meer dan één taxatieformulier per UBN/ Maatregellocatie nummer. De deskundige kan wel meerdere pagina's van dezelfde bijlage gebruiken indien nodig, bijvoorbeeld van blad D vervolg.
- Na het invullen van het taxatieformulier ondertekenen de deskundige en de NVWA-ambtenaar het opgaveblad.
 - De bijlagen A t/m D worden door de deskundige en de NVWA-ambtenaar ondertekend.
 - Indien de houder het niet eens is met de waardebepaling, dan kan de houder een hertaxatie aanvragen bij RVO. Hij kan deze gemotiveerd bij RVO aanvragen, binnen een week te rekenen vanaf de dag na de dagtekening van het advies.
 - De deskundige geeft het origineel van het taxatieformulier en de doordruk bestemd voor de NVWA aan de NVWA, samen met de bijlagen ter onderbouwing van de taxatie. De NVWA stuurt het origineel en de bijlagen door naar RVO. Eén doordruk is voor de houder en één doordruk is voor de deskundige zelf bestemd.

Waardering BTW

- De deskundige bepaalt de marktwaarde van dieren en producten of de vervangingswaarde van voorwerpen, exclusief BTW.
- Op de taxatieformulieren en alle bijlagen vult de deskundige dus uitsluitend bedragen exclusief BTW in.
- De waardetabellen zijn altijd exclusief BTW.
- Maakt de deskundige gebruik van factuurbedragen, dan moet er gerekend worden met de bedragen exclusief BTW.

Proces taxatie op locatie

Het taxatieproces vanaf het moment van een verdenking dierziekte kent de volgende stappen:

1. Vooraankondiging NVWA. In geval van een ernstige verdenking dierziekte zal de NVWA een vooraankondiging doen, zodat er rekening gehouden kan worden met een verzoek om taxatie.
2. Als er een geverifieerde uitbraak van dierziekte is, volgt de definitieve opdracht.
 - a. In vreedstijd dient de deskundige binnen uiterlijk 8 uur op de locatie te zijn.
 - b. In crisistijd binnen uiterlijk 4 uur.
3. Aankomst ter plaatse
 - a. De deskundige betreedt de locatie pas nadat telefonisch contact heeft plaatsgevonden met de NVWA.
 - b. De deskundige noteert het tijdstip van aankomst op de presentielijst van de NVWA.
4. Verzamelen relevante informatie
 - a. Vaststellen aantal zieke en dode dieren. De deskundige vraagt het 'rapport locatiebezoek' aan de NVWA-inspecteur ter plaatse en hanteert de aantallen vanaf het moment dat het bedrijf verdacht is, dit is de datum van het 'rapport locatiebezoek' en het **ijkmoment aantallen**.
 - b. Het aantal zieke en dode dieren moeten exact overeenkomen met het 'rapport locatiebezoek'.
 - c. Als het 'rapport locatiebezoek' niet voorhanden is, dan moet contact op worden genomen met de NVWA-inspecteur die de opdracht heeft gegeven.
 - d. Voor het vaststellen van het totaal aantal 'gezonde' dieren wordt gebruik gemaakt van hokkaarten, stallijsten of andere dierregistratiemiddelen. Ook de aankoopfactuur kan een indicatie geven van de beginstand aantallen dieren. In combinatie met de uitvallijst kan tot een huidig aantal dieren en leeftijd worden teruggerekend.
 - e. De waarde wordt bepaald aan de hand van het moment waarop aan de houder is medegedeeld dat een bestrijdingsmaatregel wordt toegepast. Dit is het **ijkmoment waardebepaling**. Dit blijkt uit een besluit besmetverklaring bij positieve uitslag, bij preventieve ruiming uit een besluit verdachtverklaring of bij een tracering uit een besluit overname.
 - f. Overige relevante informatie: de deskundige kan gebruik maken van de kvk-gegevens en Gecombineerde opgave om de gegevens van de houder, locatie en bankrekeningnummer IBAN/BIC) te noteren.
5. Taxatie
 - a. De NVWA bepaalt welke dieren, producten en niet reinig- en ontsmetbare voorwerpen worden overgenomen. NVWA stelt ook het aantal zieke dieren vast en heeft dit genoteerd op het rapport locatiebezoek.
 - b. De deskundige stelt de aantallen gezonde dieren, producten en voorwerpen en de waarde vast. De deskundige bepaalt welke waardetabellen toegepast kunnen worden, en of er zwaarwegende redenen zijn hiervan af te wijken. De deskundige voert de taxatie in het bijzijn van de NVWA-ambtenaar en de houder uit.

6. Rapportage

- a. Bij de taxatie maakt de deskundige gebruik van het taxatieformulier van RVO. Dit formulier heet 'Opgave taxatie dieren, producten of voorwerpen voor tegemoetkoming in de schade'.
- b. De deskundige zorgt dat het formulier met alle bijlages op juiste, duidelijke, leesbare en verifieerbare wijze ingevuld worden.

7. Communicatie met de houder

Nadat het taxatieformulier is opgesteld, neemt de deskundige de tijd om het taxatierapport door te nemen met de houder. Na mondelinge mededeling aan de houder volgt ondertekening van het opgestelde taxatieformulier door de deskundige en de NVWA-ambtenaar. Het is de bedoeling dat in ieder geval onderstaande punten besproken worden:

- a. De deskundige overhandigt de folder 'Taxatie en tegemoetkoming bij een besmettelijke dierziekte' aan de houder.
- b. De waarde in het rapport is exclusief BTW.
- c. RVO stelt de hoogte van de tegemoetkoming vast en beoordeelt of de kosten die zijn opgenomen in het taxatierapport hiervoor in aanmerking komen. RVO controleert daarnaast het taxatierapport op eventuele omissies. De getaxeerde waarde is dus niet altijd gelijk aan het bedrag dat wordt uitbetaald aan tegemoetkoming in de schade.
- d. Een houder heeft het recht om het niet eens te zijn met de taxatie. In dat geval kan hij een verzoek tot hertaxatie indienen bij RVO.
- e. Voor vragen met betrekking tot de taxatie en de tegemoetkoming kan de houder contact opnemen met RVO. Het nummer van RVO staat vermeld in de folder.

8. Start ruiming, vertrek deskundige

- a. Nadat de marktwaaarde en/of vervangingswaarde is gecommuniceerd aan de houder, kan de NVWA beginnen met de ruiming en vernietiging van dieren, producten en goederen.
- b. Voordat de deskundige het bedrijf verlaat tekent deze de presentielijst van de NVWA af.

Procedure bureautaxatie

- Een bureautaxatie is aan de orde als er geen deskundige aanwezig is op locatie tijdens de overname van dieren of producten door de NVWA.
- Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij:
 - Slachthuisovername
 - Overlijden dier tijdens monsternamen bij een verdenking
 - Brucellose-onderzoek bij KI-beren
 - Overname van dieren bij bijv. hobbyhouders pluimvee
- De NVWA vult de benodigde gegevens, zoals diersoort, leeftijd en gewicht, in op het taxatieformulier en stuurt dit formulier aan Opdrachtnemer. Afhankelijk van de diersoort stuurt de NVWA de benodigde documentatie mee.
- De deskundige voert op basis van het formulier en meegeleverde bijlagen een bureautaxatie uit. De wijze van waardebepaling is vergelijkbaar met de taxatie op locatie.
- De deskundige vult de getaxeerde bedragen in en ondertekent het formulier.
- Vervolgens stuurt Opdrachtnemer het taxatieformulier, eventuele bijlagen en de onderbouwing naar de NVWA voor de noodzakelijke handtekening van de

NVWA. De NVWA zet het vervolgens door naar RVO voor de beoordeling en de vaststelling van de tegemoetkoming in de schade.

Waardering producten en voorwerpen

- De deskundige waardeert de producten en voorwerpen op het bedrijf die onschadelijk worden gemaakt of worden vernietigd door de NVWA.
- Voorbeelden kunnen zijn:
 - Producten: (broed-)eieren, melk en eigen gemaakte producten. Stro of geopende verpakkingen van stro, mineralen, etc. in de stallen. Voer: voer uit voerleidingen en voor een deel uit de voersilo of aangebroken verpakkingen.
 - Voorwerpen: Niet-reinigbare voorwerpen zoals houten gereedschap of papieren eiertrays.
- Producten of voorwerpen, zoals gesloten zakken voer, voer in een afgesloten silo of plastic eiertrays, komen niet voor een tegemoetkoming in aanmerking.
- Voor de waardering van producten neemt de deskundige de meest recente verkoopfacturen of contractprijzen als onderbouwing. Uitzondering is de waardering van broedeieren; hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel 'waardering broedeieren' in deze instructie. Let op dat bij het gebruik van de verkoopfacturen rekening gehouden wordt met kortingen, nabetalingen en toeslagen.
- Voor de waardering van voorwerpen neemt de deskundige de aankoopfacturen als onderbouwing. Let op dat bij het gebruik van de aankoopfacturen rekening gehouden wordt met de periode van gebruik of opslag na de aanschaf en kortingen.

Crisistijd

Bij een formele dierziektecrisis kan er een Regionaal Crisiscentrum (RCC) worden ingericht van waaruit de werkzaamheden worden gecoördineerd door de NVWA. Voorafgaand aan de taxatie krijgt de deskundige dan op het RCC een briefing en de taxatie eindigt ook op het RCC met een debriefing. In voorkomend geval zal de deskundige hierover aanvullende informatie ontvangen. De uitgangspunten voor de taxatie uit deze instructie blijven hoe dan ook onverminderd van kracht.

Taxatie op locatie commercieel pluimvee

Aanvullende informatie voor het vaststellen aantallen pluimvee

- Het door de NVWA vermelde totaal aantal dieren is slechts indicatief voor de grootte van het bedrijf en dient de deskundige niet te gebruiken voor de taxatie.
- Voor het vaststellen van het totaal aantal dieren gebruikt de deskundige de bijgehouden hokkaarten. Het totaal aantal dieren is het aantal aanwezige dieren dat vermeld staat op de hokkaart met als ijkmoment de datum 'rapport locatiebezoek'.
- Ook de aankoopfactuur kan een indicatie geven van de beginstand aantallen dieren. In combinatie met de uitvallijst kan tot een huidig aantal dieren en leeftijd worden teruggerekend.
- Het aantal gezonde dieren berekent de deskundige door op het totaal aantal aanwezige dieren (volgens de hokkaarten) het aantal zieke en dode dieren (volgens het 'Rapport locatiebezoek') in mindering te brengen.

- Ter onderbouwing van de aantallen aanwezige dieren voegt de deskundige de hokkaarten en eventuele aankoopfacturen als bijlage bij het taxatieformulier.
- Voor de onderbouwing van het aantal zieke en dode dieren voegt de deskundige het 'rapport locatiebezoek' als bijlage bij het taxatieformulier.
- Onderstaande tabel geeft kort weer hoe de aantallen aanwezige, zieke en dode dieren vastgesteld worden op basis van welk brondocument en met welk ijkmoment. Verder staat nog de formule vermeld voor de berekening van het aantal gezonde dieren.

Aantallen	Brondocument	IJkmoment
Totaal aantal aanwezige dieren (A)	Hokkaarten	Datum eerste bezoek NVWA
Totaal aantal zieke dieren (C)	Rapport locatiebezoek NVWA	Datum eerste bezoek NVWA
Totaal aantal dode dieren (D)	Rapport locatiebezoek NVWA	Datum eerste bezoek NVWA

De formule voor de berekening totaal aantal gezonde dieren (B) is: $B = A - C - D$.

Voorbeeld vaststellen aantallen

Op een pluimveebedrijf stelt de deskundige vast, op basis van de hokkaarten of andere stalregistraties, in totaal 25.687 aanwezige dieren, dus gezonde, zieke en overleden dieren op de screeningsdatum. Op het 'rapport locatiebezoek' van de NVWA staat dat er 35 zieke dieren waren en 13 dood. Op het taxatierapport vult de deskundige op blad B bij aantallen het volgende in:

- Totaal aantal aanwezige dieren (A): 25.687.
- Totaal aantal gezonde dieren (B): 25.639 (25.687-35-13).
- Totaal aantal zieke dieren (C): 35.
- Totaal aantal dode dieren (D): 13.

Bijvoorbeeld in geval van vleeseenden is het gangbaar om bij de opzet meer eendagskuikens aan te leveren dan op de factuur vermeld staat. Dit ter compensatie van de hoge uitval die de eerste dagen optreedt. De deskundige vergewist zich van de aantallen aangeleverde eendagskuikens en de aantallen die gefactureerd zijn. Voor het bepalen van de aantallen vleeseenden op de taxatiedatum moet de deskundige dus uitgaan van het aantal aangeleverde dieren op de afleverbon en de uitval op de hokkaart.

Vaststellen leeftijd pluimvee

- De taxatiedatum is bepalend voor de leeftijd en het bepalen van de marktwaarde.
- Bij pluimvee bepaalt de deskundige de leeftijd in dagen.

- Bij eendagskuikens is de geboortedag dag 0.
- Het rekenformulier 'Berekening waarde dier' (wordt verstrekt door RVO) heeft een module voor het berekenen van de leeftijd. Hier dient de deskundige gebruik van te maken.

Waardering pluimvee aan de hand van de waardetabel

- Voor het vaststellen van de waarde van de dieren maakt de deskundige gebruik van de waardetabel.
- Voor pluimvee zijn er veel waardetabellen voorhanden. Gebruik de juiste, meest recente en actuele waardetabel bij de taxatie van de dieren.
- Indien er geen actuele waardetabel voor leghennen scharrel/uitloop (wit en bruin) en leghennen biologisch beschikbaar is op moment van taxeren, dan kan deze toch gebruikt worden middels een door WEcR opgestelde correctiemethode. Hoe de deskundige die correctiemethode moet toepassen staat beschreven in de desbetreffende waardetabel. Bij een AI-besmetting hoeft de deskundige dus niet te wachten op een geactualiseerde waardetabel, maar kan er middels de correctiemethode toch een taxatie uitgevoerd worden.
- Het kan voorkomen dat er geen waardetabel beschikbaar is voor een diercategorie, bijvoorbeeld bij kernfok (grootouderdieren) of subfok (ouderdieren).
- Indien er geen waardetabel beschikbaar is, dan dient de waardebepaling plaats te vinden op basis van de kennis en ervaring van de betreffende diercategorie, rekening houdend met de marktwaaarde op moment van taxeren. Zorg altijd voor voldoende onderbouwing van de waardebepaling en staaf deze met documenten zoals de aankoopfacturen van de aanwezige dieren en de meest recente verkoopfacturen van vergelijkbare dieren bij verkoop. Leg de afweging voldoende onderbouwd door bewijsstukken vast in het taxatierapport. Het uitgangspunt vormt altijd de objectief vast te stellen marktwaaarde die de dieren in normaal economisch verkeer vertegenwoordigen.
- Contracten worden niet gebruikt voor de waardebepaling, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit wel te doen en daarmee af te wijken van de waardetabel. In dat geval dient de deskundige uitvoerige onderbouwing te geven.
 - Wees er van bewust dat in deze contracten meer is opgenomen dan de marktwaaarde van het dier. De contractprijzen van bijvoorbeeld pluimvee zijn de prijzen die de houder op het einde van de rit krijgt (hier zitten ook de entingen bij in). Om die reden kan nooit uitgegaan worden van dergelijke contractprijzen. Daarnaast zitten ook integraties en coöperaties (voer afspraken) in de contracten die onvoldoende uit de contracten blijken. Deze kosten zouden dan in mindering moeten worden gebracht bij de waardebepaling.
- In het geval van een **salmonella- of mycoplasma**-besmetting bij ouderdieren voor vleespluimvee worden uitsluitend dieren en broedeieren overgenomen. Voer en andere goederen worden dus niet overgenomen.

Waardering aanvullende entingen aan de hand van de waardetabel

- Naast waardetabellen voor pluimvee zijn er ook waardetabellen voor **extra injectie-entingen** bij pluimvee (leghennen en vleeskuikenouderdieren). Deze

worden jaarlijks opgesteld en zijn het gehele jaar geldig. Deze waardetabellen zijn het uitgangspunt voor de waardevaststelling van de toegediende extra injectie-entingen en niet de facturen van de houder. Facturen zijn naast de entkaarten wel relevant om vast te stellen dat de entstof is aangekocht en de dieren zijn geënt. Voeg deze dan ook toe als bijlage bij het taxatieformulier.

- In de waardetabel voor de dieren zijn de standaardentingen verdisconteerd. In de waardetabel van de extra entingen gaat het dus niet om de standaardentingen, maar de extra toegediende entingen volgens de wensen van de afnemer, de vermeerderaar.
- Toegediende extra injectie-entingen moeten als meerwaarde van het dier opgenomen worden en niet als producten worden getaxeerd.
- Vanaf een bepaalde leeftijd moet de deskundige deze entingen volgens een bepaald percentage afschrijven. Hoe de deskundige dat doet staat beschreven in de desbetreffende waardetabel. In het rekenformulier 'Berekening waarde dier' (wordt verstrekt door RVO) is een module opgenomen voor het berekenen van de afschrijving van de toegediende extra injectie-entingen. Hier dient de deskundige gebruik van te maken.
- Extra injectie-entingen die als entstof aanwezig zijn op het bedrijf, maar die nog niet zijn toegediend, dient de deskundige als producten te behandelen. Kunnen die niet ontsmet worden, en heeft de NVWA deze overgenomen, dan bepaalt de deskundige de waarde op basis van de aankoopfacturen.

Waardering Broedeieren vermeerderingsbedrijf (zoönotische salmonella)

- De deskundige telt en waardeert de broedeieren, afkomstig uit de besmette stal en aanwezig op het bedrijf. De eieren die in aanmerking komen voor vergoeding zijn de eieren die zijn gelegd tussen de laatste negatieve uitslag en het moment van besmetverklaring. De laatst negatieve uitslag wordt bepaald door de NVWA.
- Voor de waarde van het broedei is een waardetabel beschikbaar.

Waardering Broedeieren broederij (zoönotische salmonella)

- Op de broederij telt en waardeert de deskundige de ingelegde en niet-ingelegde broedeieren, afkomstig uit de besmette stal van het vermeerderingsbedrijf. De eieren die in aanmerking komen voor vergoeding zijn de eieren die zijn gelegd tussen het moment van de laatste negatieve uitslag en de besmetverklaring op het vermeerderingsbedrijf. Het moment van de laatst negatieve uitslag wordt bepaald door de NVWA.
- De totale waarde van het broedei is opgebouwd uit de waarde van het broedei zelf en de broedkosten. Voor de waarde van het broedei zelf is een waardetabel beschikbaar.
- De totale broedkosten bestaan uit 3 componenten:
 1. Transportkosten per broedei voor het transport van de vermeerderaar naar de broederij.
 2. Handlingskosten per broedei voor het daadwerkelijk inleggen van de broedeieren in de broedkast.
 3. Broedkosten voor de periode dat ze zijn ingelegd. Deze kosten gelden per broedei voor de totale broedperiode van 21 dagen en worden per dag berekend. De deskundige dient hierbij met maximaal 4 decimalen te rekenen.

Deze cijfers zijn onderhevig aan verandering. Er is een apart document beschikbaar waar de actuele cijfers zijn opgenomen (wordt verstrekt door RVO).

Waardering OKT toeslag

Het is in Duitsland bij wet geregeld dat het doden van eendagskuikens verboden is. Gelijktijdig verkopen veel Duitse supermarktketens alleen nog maar eieren van leghennen waarvan de leghaantjes als eendagskuiken niet gedood zijn. In Duitsland wordt dit OKT genoemd ('Ohne Küken Toten'). Omdat een belangrijk deel van de Nederlandse eieren geëxporteerd wordt naar Duitsland heeft OKT directe gevolgen voor de Nederlandse legpluimveeketen. Voor de waardebepaling moet dus bepaald worden of er sprake is van OKT.

- Is er sexe bepaald tijdens het broedproces (SX), dan worden deze kosten vanaf dag 0 tot en met einde opfok bij de waarde van de opfokhennen geteld. Is er sprake van het opfokken van leghaantjes (OPF), dan wordt de waarde van de haantjes, a € 3,60 vanaf dag 0 tot en met einde opfok bij de opfokhennen geteld.
- De kosten voor het niet doden van eendagskuikens worden terugverdiend door een extra eierprijs. Hierdoor is de waarde van OKT haantjes bij ruiming € 0,-
- Bij leghennen staan de extra kosten van de OKT op de factuur van aankoop van jonge hennen. Deze kosten worden vanaf het begin van de legperiode tot en met het einde van leveren van tafeleieren afgeschreven. Dit is vanaf week 24 tot met week 75 over een periode van 52 weken, wat overeenkomt met een afschrijving van 1,9% per week. Dit percentage geldt voor alle houderijsystemen en voor zowel witte als bruine hennen.

Verplichte bijlagen bij vorming taxatiedossier (pluimvee en broedeieren)

Bij pluimvee moet de deskundige bij het taxatierapport altijd onderstaande bijlagen voegen:

- Hokkaarten
- Entkaarten
- Afleverbonnen dieren
- Aankoopfacturen van de dieren
- Bewijs van geboorte- en oplegdatum
- Waardetabel
- Rapport locatiebezoek NVWA
- Verkoopfacturen producten (indien van toepassing)
- Facturen entingen, voerfacturen (indien van toepassing)
- Aankoopfacturen van goederen (indien van toepassing)
- Contract met OKT hanenopfokker (indien van toepassing)
- Bedrag SX kosten broedeieren (indien van toepassing)
- Overige bewijstukken gebruikt bij de waardebepaling.

Wanneer voorstaande gegevens/bijlagen niet voorhanden of ter plaatse beschikbaar (lijken te) zijn, overlegt de deskundige met de Opdrachtgever hierover, alvorens de taxatie wordt opgesteld/afgerond.

De deskundige zorgt dat het taxatierapport en bijlagen altijd goed leesbaar zijn en dat alle informatie met betrekking tot houder en/of betreffende dier(en) volledig is.